

Розглянуто та схвалено зборами
трудового колективу НМЦ ПТО у
Запорізькій області
Протокол № 1 від 06.07.2018

Звіт

директора Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області про проведену роботу за 2017-2018 навчальний рік

НМЦ ПТО у Запорізькій області продовжив системну роботу над виконанням основних завдань:

- оновлення змісту професійної (професійно-технічної) освіти за рахунок упровадження сучасних освітніх і виробничих технологій та елементів дуальної форми навчання;

- методичний супровід модернізації системи професійної (професійно-технічної) освіти шляхом запровадження освітніх стандартів на модульно-компетентнісній основі;

- сприяння розвитку регіональної системи професійної освіти;

- методичний супровід загальноосвітньої, професійно-теоретичної, професійно-практичної підготовки;

- моніторингові дослідження стану методичної роботи, рівня навчальних досягнень і якості знань учнів з професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки, результатів зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури, що зараховуються як результати державної підсумкової атестації за освітній рівень повної загальної середньої освіти для учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

- надання методичної допомоги керівництву та педагогічним працівникам із питань організації навчально-виробничого, навчально-виховного процесу;

- організація дослідно-експериментальної роботи в навчальних закладах;

- національно-патріотичне виховання учнівської молоді;

- вивчення та поширення перспективного педагогічного досвіду роботи;

- підготовка та випуск методичних матеріалів, періодичних видань.

Зміст діяльності структурних підрозділів центру направлений на реалізацію нової методичної теми **«Підвищення рівня професійної майстерності педагога як умова всебічного розвитку та формування компетентностей учнів» (2017-2019 роки)**.

З метою підвищення професійної компетентності педагогів методична служба проводить науково-методичні заходи, спрямовані на реалізацію їх фахового та особистісного потенціалу; сприяє впровадженню інноваційних освітніх технологій; вивчає, узагальнює і поширює передовий педагогічний досвід; стимулює самореалізацію педагогічних працівників.

Відповідно до плану масової методичної роботи для педагогічних працівників області працюють **24** обласні секції, з них: для керівного складу - **2**, викладачів загальноосвітніх предметів - **8**; професійного спрямування - **7**; по одній секції методистів, старших майстрів, бібліотекарів, вихователів гуртожитків, класних керівників, керівників гуртків, практичних психологів і соціальних педагогів.

Проведено **37** засідань, у яких узяли участь **836** педагогічних працівників.

Учасники секцій відвідали **17** відкритих уроків, **11** майстер-класів; узяли участь у **9** тренінгах.

Методичний супровід підготовки до вебінарів, модерування забезпечує центр. За рік проведено **23** вебінари (кількість підключень – **629**; кількість учасників - **1032**).

Крім традиційних форм і методів роботи з педагогічними працівниками області, центр запровадив і нові форми. Зокрема, уперше у червні 2018 року організовано і проведено Всеукраїнський **інтернет-марафон** «Професійна компетентність педагога в рамках модернізації освітнього простору». Педагоги-практики поділилися досвідом роботи щодо підвищення якості професійної освіти через зростання професійної компетентності, педагогічної майстерності, інтелектуальної культури.

Заслуговують на увагу проведені на базі центру: **освітній конвент** «Портфель сучасного педагога: тренди, формати, технології навчального процесу», **освітній хакатон** «Ефективна профорієнтація» для заступників директорів з виховної роботи, **тренінг** «Коучинг в освіті», **майстер-клас** для молодих педпрацівників «Проект як один із методів формування професійних компетенційучнів».

Постійно здійснюється методичний супровід розробки навчально-програмної документації. Перевірено **347** навчальних планів.

Надані консультації з питань ліцензування усім ЗП(ПТ)О області, підприємствам, установам та організаціям, що здійснюють професійне навчання. Перевірено ліцензійні матеріали:

- КУ «Міжшкільний навчально-виробничий комбінат Пологівської районної ради» - 4 професії;
- ДНЗ «Василівський професійний ліцей» - 2 професії;
- «Торговий коледж ЗНУ» - 1 професія;
- ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» - 14 професій;
- ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» - 1 професія;
- ВСП «Мелітопольський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету» - 6 професій;
- ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю» - 1 професія;
- Запорізький центр первинної професійної підготовки «Академія поліції» - 2 професії;
- КУ «Запорізький обласний центр професійної реабілітації інвалідів» - 5 професій.

Методисти центру брали участь в атестаційній експертизі, надавали методичну допомогу при складанні пакетів ККР; аналізували, рецензували ККР з предметів гуманітарної підготовки (ДНЗ «Якимівський ПАЛ», ДНЗ «Михайлівське ВПУ», ДНЗ «Запорізьке ВПУМС», ДНЗ «Дніпрорудненський ПЛ»).

У грудні 2017 року завершена робота з розроблення проектів стандартів з конкретних робітничих професій на основі компетентнісного підходу:

- «Монтажник будівельний»;
- «Токар» (ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» у 2017-2018 н.р. стандарт доопрацьовує спільно з відділом наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійно-технічної освіти Інституту модернізації змісту освіти).

На виконання Плану заходів із упровадження Національної рамки кваліфікацій на 2016-2020 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету міністрів України від 14.12.2016 № 1077-р, центром визначено робітничі професії для розроблення у 2018 році проектів стандартів на основі компетентнісного підходу:

- 8211 «Контролер верстатних та слюсарних робіт» (верстатні роботи) - ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище «Моторобудівник»;
- 7223 «Контролер верстатних і слюсарних робіт» (слюсарні роботи) - ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»;
- 7233 «Слюсар з механоскладальних робіт» - ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»;
- 7222 «Слюсар-інструментальник» - ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище «Моторобудівник».

Завершені проекти освітніх стандартів із конкретних робітничих професій надані до відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійно-технічної освіти Інституту модернізації змісту освіти МОН України.

20 лютого 2018 року брав участь у семінарі «Нові підходи до розроблення професійних стандартів та стандартів професійної освіти, заснованих на компетенціях». Представники Міністерства соціальної політики надали нові методичні рекомендації щодо розроблення професійних стандартів.

24 травня 2018 року в м. Києві відбувся семінар «Стандарти, що базуються на компетентнісному підході, та освітні програми в Україні», в якому теж брав участь. Присутні на семінарі ознайомилися із презентаціями проектів професійних стандартів для професій «Муляр», «Токар» та «Кухар».

Слід відзначити, що продовжується планомірна робота щодо впровадження елементів дуальної форми навчання у ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» з професії «Машиніст крана металургійного виробництва», ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» з професії «Токар». Для реалізації поставлених завдань у цих закладах проведені інструктивно-методичні наради з керівниками підрозділів, головами та членами методичних комісій, створені творчі групи.

Із представниками підприємств розроблені етапи реалізації програми на 2017-2018 н.р.

Творчими групами розроблені та затверджені в установленому порядку робочі навчальні плани з підготовки кваліфікованих робітників відповідно до стандартів професійної (професійно-технічної) освіти.

Для впровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку з даних професій визначені навчальні групи.

Проведено тестування учнів з професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки (вхідний, проміжний контроль), а також моніторинг рівня знань учнів за результатами контролю.

Триває співпраця з Європейським фондом освіти, який із 2015 року впроваджує проект «Skills Connexion: Підтримка навчання на робочому місці», спрямований на сприяння розробці та впровадженню політики щодо навчання на робочому місці у Вірменії, Азербайджані, Білорусі, Грузії, Молдові, Україні та Казахстані. У кожній із названих країн проведено мапування політики та практик навчання на робочому місці.

Представники Європейського Фонду Освіти Дідьє Желібер, фахівець з питань залучення приватного сектору до професійної (професійно-технічної) освіти, та Інна Дергунова, асистент проекту Європейського Фонду Освіти з розвитку навчання на робочому місці, у рамках співпраці з питань запровадження елементів дуальної форми навчання відвідали підприємства АТ «Мотор Січ» та ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь», ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти», ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище».

На засіданні обговорювалися питання адаптації учнів до умов підприємства з представниками ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» та ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» щодо впровадження елементів дуальної форми навчання.

На завершення візиту Дідьє Желібер, Інна Дергунова, представник Департаменту освіти і науки ЗОДА та керівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти в Науково-методичному центрі професійно-технічної освіти у Запорізькій області обговорили перспективи подальшої співпраці з Європейським Фондом Освіти.

26 червня 2018 року представники Європейського Фонду Освіти Арам Аганян, міжнародний експерт ЄФО, та Лариса Лісогор, національний експерт Європейського Фонду Освіти, на базі НМЦ ПТО у Запорізькій області провели фахову дискусію з ключовими стейкхолдерами професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області «Покращення ефективності регіональних мереж професійної (професійно-технічної) освіти: об'єднання зусиль щодо створення центрів професійної досконалості в Україні». До конструктивного діалогу долучилися Паржницький О.В., директор центру, Ципріанова С.Г., головний спеціаліст Департаменту освіти і науки Запорізької ОДА, представники закладів професійної (професійно-технічної) освіти, центру зайнятості та роботодавці.

У процесі роботи обговорені актуальні питання стосовно мережі ЗП(ПТ)О у Запорізькій області – оптимізація діяльності, співпраця з роботодавцями, створення центрів професійної досконалості.

Здійснюється методичний супровід дослідно-експериментальної роботи за темою «Професійна підготовка кваліфікованих робітників з використанням елементів дуальної системи навчання» на базі ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище». У процесі виконання завдань дослідної роботи в експериментальних групах проводиться навчання відповідно до Робочого експериментального навчального плану підготовки кваліфікованих робітників на основі загальної середньої освіти за професією 8211 «Токар» 2, 3, 4, 5 розряду, погодженого з підприємством-замовником робітничих кадрів АТ «Мотор Січ».

Теоретичне навчання проводиться в стінах закладу освіти з використанням лекційно-семінарських методів навчання, лабораторних і практичних робіт, практично-орієнтованих технологій.

Практичне навчання організоване на виробничих об'єктах підприємства-замовника кадрів для отримання професійних компетенцій за професією «Токар» і спрямовувалося на поглиблення і систематизацію знань, здобутих при вивченні спеціальних предметів, закріплення початкового практичного досвіду, отриманого під час проходження виробничого навчання в майстернях закладу.

Відповідно до програми дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня «Управління освітньо-розвивальним середовищем професійно-технічного навчального закладу» в ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» протягом навчального року проводились наступні заходи: реалізація моделі управління освітньо-розвивальним середовищем ЗП(ПТ)О; організація та проведення тренінгів для педагогічних працівників і учнів щодо стабільного функціонування складових освітньо-розвивального середовища закладу освіти; організація та проведення тематичних семінарів-практикумів і круглих столів з метою розвитку професійної компетентності підприцівників та поширення набутого досвіду.

За результатами дослідно-експериментальної роботи здійснюється підготовка навчально-методичного посібника щодо управління освітньо-розвивальним середовищем закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Чітка система організації методичної роботи сприяла підвищенню професійної компетентності педагогічних працівників, покращенню методичного і теоретичного рівня проведених уроків, посиленню мотивації учнів до здобуття фахових знань.

Науково-методичним центром професійно-технічної освіти у Запорізькій області проведено роботу щодо участі у Всеукраїнському конкурсі «WORLD SKILLS UKRAINE» за компетенціями: «Технологія моди», «Перукарське мистецтво» - ДНЗ «Запорізьке ВПУ моди і стилю», «Зварювальні роботи» - ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей», «Облицювальні роботи» - ДНЗ «Мелітопольський багатопрофільний центр

ПТО».

Конкурс відбувся у м. Києві 30 листопада - 02 грудня 2017 року. Наші конкурсанти увійшли у десятку кращих:

- «Технологія моди» - 9 місце (із 19 учасників);
- «Перукарське мистецтво» - 7 місце (із 22 учасників);
- «Зварювальні роботи» - 8 місце (із 25 учасників);
- «Облицювальні роботи» - 14 місце (із 20 учасників).

У 2017-2018 навчальному році організовано та проведено II (обласні) етапи Всеукраїнських конкурсів серед учнів ЗП(ПТ)О з професій:

- «Кравець» - 28 березня 2018 року на базі ДНЗ «Запорізький професійний ліцей сервісу»;

I місце - Овезова Надія, учениця ДНЗ «Запорізький професійний ліцей сервісу»;

- «Продавець продовольчих товарів» - 04 квітня 2018 року на базі ДНЗ «Василівський професійний ліцей»;

I місце - Нікітченко Аліна, учениця ДНЗ «Василівський професійний ліцей»;

- «Муляр» - 11 квітня 2018 року на базі ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти»;

I місце - Дубінін Артур, учень ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти».

Результати III етапів Всеукраїнських конкурсів:

- професія «Муляр» - XII місце;
- професія «Продавець продовольчих товарів» - VII місце;
- професія «Кравець» - XIII місце.

З метою отримання повної та достовірної інформації про якість підготовки робітничих кадрів проведені моніторингові дослідження стану методичної роботи, рівня навчальних досягнень і якості знань учнів з професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки, результатів зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури, що зараховуються як результати державної підсумкової атестації за освітній рівень повної загальної середньої освіти для учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Доречно сказати про співпрацю з навчальними закладами, освітніми та науковими установами, громадськими організаціями, об'єднаннями роботодавців.

Триває співпраця із Департаментом професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України, Департаментом освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Інститутом професійно-технічної освіти НАПН України, Інститутом модернізації змісту освіти, Класичним приватним університетом, Запорізьким національним університетом, Запорізьким національним технічним університетом, Brain Academy в Запоріжжі (проведення спільних наукових заходів), ПАТ «Мотор Січ», ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» (упровадження дуальної форми навчання у професійну освіту).

Визначені об'єкти співпраці із закладами вищої освіти I-II рівня акредитації: Економіко-правничим коледжем ЗНУ; Запорізьким авіаційним коледжем ім. О.Г. Івченка, Дніпрорудненським індустріальним технікумом - проведення семінарів-практикумів, вебінарів, науково-практичних конференцій, тренінгів. Укладені договори про співпрацю.

Ефективна співпраця із Запорізьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти здійснюється з питань підвищення кваліфікації керівників і педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, проведення семінарів-практикумів, конкурсів, олімпіад, організації участі учнів у фінальних етапах мовно-літературних конкурсів; із Запорізьким обласним відділенням (філією) Комітету з фізичного виховання та спорту України з питань організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в ЗП(ПТ)О області.

Центр співпрацює з ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України з питань підвищення кваліфікації методистів НМЦ ПТО у ЗО; з ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» з питання забезпечення підручниками учнів ЗП(ПТ)О; з НУ «Інститут професійно-технічної освіти» НАПН України з питання впровадження в освітній процес ЗП(ПТ)О наукової, виробничо-практичної та навчальної продукції.

На сьогодні - плідна спільна робота із Запорізьким обласним центром зайнятості з питань проведення профорієнтаційної роботи, співпраця зі спеціалістами служби у справах дітей Запорізької міської ради та Запорізької облдержадміністрації.

У рамках співпраці із Запорізьким національним університетом із 05.02.2018 по 24.02.2018 року на базі НМЦ ПТО у Запорізькій області проходили практику студенти - майбутні соціальні педагоги.

Центр брав участь в організації та проведенні заходів із соціальними партнерами. Зокрема, у Запорізькому виставковому центрі «Козак-Палац» відбулася дводенна Всеукраїнська науково-практична конференція «Зварювання-2018: виробництво та застосування», від НМЦ ПТО у Запорізькій області брали участь директор Паржницький О.В., методисти і представники 8 закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Спільно із Запорізьким національним технічним університетом проведено першу регіональну науково-практичну конференцію серед студентів, викладачів, науковців, молодих учених, аспірантів і учнів «Транспортні системи та технології: проблеми та перспективи розвитку».

Інформаційно-аналітична діяльність НМЦ ПТО

Методистами центру підготовлені аналітичні матеріали:

- звіт про проведення другого етапу дослідно-експериментальної роботи за темою «Професійна підготовка кваліфікованих робітників з використанням елементів дуальної системи навчання» на базі ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»;

- довідка «Про стан дослідно-експериментальної роботи за темою «Управління освітньо-розвивальним середовищем професійно-технічного навчального закладу»;

- аналітична довідка «Про результати дослідно-експериментальної роботи за темою «Управління освітньо-розвивальним середовищем професійно-технічного навчального закладу» (узагальнюючий етап: січень-липень 2018 року);

- матеріали щодо вивчення та поширення передового педагогічного досвіду роботи в закладах професійної (професійно-технічної) освіти у 2018 році відповідно до листа ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 01.06.2018 за №22.1/-1732;

- інформація для Міністерства освіти і науки України щодо п'яти найбільш поширених професій, підготовка за якими здійснюється у закладах освіти регіону;

- інформація щодо загальної кількості учнів, які здобувають повну загальну середню освіту, кількість випускників 2017-2018 н. р., які здобувають повну загальну середню освіту, кількість груп та випускників 2017-2018 н. р. зі строком навчання до 2,5 чи до 3,5 років;

- аналіз роботи методичних комісій з предметів загальноосвітньої підготовки у ДНЗ «Мелітопольське вище професійне училище»;

- вивчення стану організації роботи бібліотеки ДНЗ «Василівський професійний ліцей».

Із листопада 2017 року виходить оновлений інформаційно-методичний вісник «Професійна освіта Запоріжжя», зареєстрований в Управлінні юстиції Запорізької області. У квітні 2018 року вийшов другий номер цього видання.

Щомісяця видається газета «Обрій профтехосвіти», здійснено випуск 10 номерів. Формування змісту газети забезпечується інформаційними та методичними матеріалами, які надаються педагогічними працівниками області та методистами центру.

Щоквартально проводиться моніторинг веб-сайтів ЗП(ПТ)О.

Для популяризації професійної освіти регіону НМЦ ПТО у Запорізькій області щомісяця розміщує інформацію на YouTube, веде сторінку в Facebook «Профтехосвіта у Запорізькій області» та освітньому конвенті.

Продовжується випуск інформаційно-методичних матеріалів методистів центру та педагогічних працівників ЗП(ПТ)О області.

Одним із пріоритетних напрямків у системі методичної роботи залишається формування інформаційно-комунікаційних компетенцій педагогів та учнів.

За звітний період проведено **6** засідань науково-методичної ради центру; схвалено до поширення та друку науково-методичною радою **36** примірників навчально-методичної літератури, розробленої педагогічними працівниками і методистами НМЦ ПТО:

методичні посібники - 2

методичні рекомендації - 23

методичні розробки - 1

методичні збірники - 3

методичні вказівки - 1

дидактичний матеріал до уроків історії - 4

електронні посібники - 2.

Докладено значних зусиль для зміцнення матеріальної бази центру, покращення умов праці персоналу.

Надходження коштів до спеціального фонду НМЦ ПТО у Запорізькій області станом на 01.01.2018 року – 52017,00 грн. Це плата за послуги, що надаються центром, а саме:

- курси з охорони праці - 11321,00 грн.;
- замовлення, отримання і видача документів про освіту – 13572,00 грн.;
- замовлення, отримання та видача учнівських квитків – 27124,00 грн.

Для зміцнення матеріально-технічної бази :

- придбані засоби для створення необхідних вимог з охорони праці (санітарно-гігієнічні засоби, освітлення (енергозберігаючі лампи);

- здійснена передплата на фахові періодичні видання: «Освіта України», «Бюджетна бухгалтерія», «Методист», «Практика управління закладом освіти», «Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України», «Профтехосвіта», «Професійно-технічна освіта», «Безпека життєдіяльності»;

- удосконалений сайт НМЦ ПТО;
- забезпечено канцелярським приладдям та папером методистів і інших працівників центру в межах потреб;
- замінені дерев'яні вікна на металопластикові в кабінеті методистів;
- підключено центр до високошвидкісної мережі Internet;
- відремонтовано конференц-зал;
- проводиться модернізація комп'ютерної техніки;
- замінено освітлення коридорів та кабінетів на LED освітлення;
- придбані стільці для конференц-залу;
- придбана акустична система.

Директор центру

О.В.Паржницький